

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**Кафедра гігієни тварин і харчових продуктів
ім. професора А.К. Скороходька**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Досяг факультету ветеринарної медицини

Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ

«05» 06 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
гігієни тварин і харчових продуктів
імені професора А.К. Скороходька
протокол № 13 від 30 травня 2024 р.

Завідувач кафедри

В'ячеслав СОЛОМОН

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»

Гарант ОП

Наталія ГРУШАНСЬКА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГІГІЄНА УТРИМАННЯ СОБАК І КОТІВ**

Галузь знань 21 – «Ветеринарна медицина»
Спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»
Освітня програма – «Ветеринарна медицина»
Факультет Ветеринарної медицини

Розробники: доцент **Поляковський В.М.**, к.вет.н., доцент

Київ – 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**Кафедра гігієни тварин і харчових продуктів
ім. професора А.К. Скороходька**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету ветеринарної медицини
_____ **Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ**
« ___ » _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
гігієни тварин і харчових продуктів
імені професора А.К. Скороходька
протокол № 13 від 30 травня 2024 р.
Завідувач кафедри
_____ **В'ячеслав СОЛОМОН**

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»
Гарант ОП
_____ **Наталія ГРУШАНСЬКА**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГІГІЄНА УТРИМАННЯ СОБАК І КОТІВ**

Галузь знань 21 – «Ветеринарна медицина»
Спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»
Освітня програма – «Ветеринарна медицина»
Факультет Ветеринарної медицини

Розробники: доцент **Поляковський В.М.**, к.вет.н., доцент

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни Гігієна утримання собак і котів

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Спеціальність	<i>211 Ветеринарна медицина</i>	
Освітня програма	<i>Ветеринарна медицина</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>Іспит</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	6	
Семестр	12	
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>15 год.</i>	<i>год.</i>
Лабораторні заняття	<i>год.</i>	<i>год.</i>
Самостійна робота	<i>90 год.</i>	<i>год.</i>
Індивідуальні завдання	<i>год.</i>	<i>год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>2 год.</i>	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок з особливостей гігієни утримання та догляду за дрібними домашніми тваринами.

Завдання навчальної дисципліни вивчення біологічних особливостей, етологічних потреб котів та собак, впливу факторів зовнішнього середовища на організм дрібних домашніх тварин, вивчення санітарно-гігієнічних нормативів утримання та годівлі собак і котів, виконання повсякденних гігієнічних процедур та надання невідкладної ветеринарної допомоги дрібним домашнім тваринам.

Набуття компетентностей:
інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

Здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Прагнення до захисту тварин і гуманного ставлення до них.

спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

Знати правила утримання тварин відповідно до вимог біобезпеки, біоетики та благополуччя тварин.

Розуміти перебіг фізіологічних і патологічних процесів, в організмі тварин під впливом умов утримання чи чинників довкілля.

Програмні результати навчання (ПРН):

Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.

Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.

Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.

Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

Узагальнювати та аналізувати інформацію щодо ефективності роботи ветеринарних фахівців різного підпорядкування.

Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо нагляду і контролю виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження.

Розуміти логічну послідовність дій та вміти оформляти відповідну документацію під час проведення судово-ветеринарної експертизи.

Розуміти сутність процесів виготовлення, зберігання та переробки біологічної сировини.

Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.

Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.

Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.

Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

✓ повного терміну денної форми навчання;

✓ скороченого терміну денної форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л			п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Гігієна утримання котів														
Тема 1. Основи фелінології. Біологічні особливості котів		16	2	2			12							
Тема 2. Санітарно-гігієнічні та ветеринарні норми і правила утримання та поводження з котами		16	2	2			12							
Тема 3. Етологічні потреби котів		16	2	2			12							
Тема 4. Догляд та грумінг котів		16	2	2			12							
Разом за змістовим модулем 1		64	8	8			48							
Змістовий модуль 2. Гігієна утримання собак														
Тема 5. Основи кінології. Біологічні особливості собак		16	2	2			12							
Тема 6. Санітарно-гігієнічні та ветеринарні норми і правила утримання та поводження з собаками		16	2	2			12							
Тема 7. Етологічні потреби		16	2	2			12							
Тема 8. Догляд та грумінг собак		8	1	1			6							
Разом за змістовим модулем 2		52	7	7			38							
Усього годин	120		15	15			90							
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в робочому навчальному плані)			-	-	-		-		-	-	-		-	

Усього годин	120		15	15		90						

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Техніка безпеки при роботі з собаками і котами	2
2	Грумінг, косметичні операції, етологічні потреби котів	2
3	Біологічні особливості та видове різноманіття великих і дрібних котів. Основні породи котів в Україні	2
4	Гігієна утримання котів	2
5	Народно-господарське значення собак	2
6	Біологічні особливості та видове різноманіття великих і дрібних собак. Основні породи собак в Україні	2
7	Гігієна утримання собак. Квартирне утримання собак. Вільне і вуличне утримання собак. Утримання собак в умовах розплідника	2
8	Виставки, племінні огляди і чемпіонати. Родовід, бонітування екстерер і конституція, генотип і фенотип	1

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Гігієна утримання службових собак.	2
2	Гігієна утримання мисливських собак.	2
3	Гігієна утримання собак-компаньйонів.	2
4	Гігієна утримання декоративних собак.	2
5	Гігієна утримання котів сфінксів.	2
6	Гігієна утримання короткошерстих котів.	2
7	Гігієна утримання довгошерстих котів.	2

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- захист лабораторних робіт;
- модульні тести;
- екзамен.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою

(конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання.

- усне або письмове опитування;
- захист лабораторних робіт;
- реферати, есе;
- модульне тестування;
- екзамен.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{дис}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{НР}$ (до 70 балів): $R_{дис} = R_{НР} + R_{ат}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2189>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти;
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Кінологія: утримання, годівля, дресирування собак. Підручник / Бурлака В.А., Горальський Л.П., Засекін Д.А., та ін. Житомир. 2013. 512 с.
2. Гігієна тварин /М.В.Демчук, М.В.Чорний, М.П.Високос, М.О.Захаренко. К.: Еспада, 2005. 384 с.
3. Утримання та догляд собак / Захаренко М.О., Шевченко Л.В., Поляковський В.М., Михальська В.М., Малюга Л.В., Соломон В.В. Київ. ТОВ «ЦП КОМПРИНТ». 2016. 457 с.
4. Гігієна та особливості транспортування тварин і продукції тваринництва. / В.М. Поліщук, Д.А. Засекін, Т.О. Білько, В.М. Поляковський, В.В. Соломон. К.: Центр учбової літератури. 2020. 520 с.
5. Системи утримання тварин. Навчальний посібник / Захаренко М.О., Поляковський В.М., Шевченко Л.В., Михальська В.М., Малюга Л.В., Засекін Д.А., Соломон В.В. Київ. Видавництво «Центр учбової літератури». 2016. 424 с.
6. Спеціальна гігієна тварин. Навчальний посібник / Поляковський В.М., Чепіль Л.В. Київ. ТОВ «Центр поліграфії» КОМПРИНТ». 2017. 568 с.
7. Засекін Д.А. Санітарні норми для тваринницьких та переробних підприємств України. Навчальний посібник. Д.А. Засекін, В.М. Поляковський, В.В. Соломон. К.: Центр учбової літератури. 2015. 400 с.
8. Ветеринарна гігієна та санітарія (запитання і відповіді). Д.А. Засекін, Н.І. Кос'янчук, В.В. Соломон, М.Д. Кучерук. К.: Видавництво ПП «Дірект Лайн». 2015.

Інформаційні ресурси

1. Кінологічна спілка України (офіційний сайт) URL: <http://uku.com.ua/>.
2. Федерація мисливського собаківництва України (офіційний сайт) URL: <https://fmsu.org>.
3. Товариство сприяння обороні України: ТСОУ(офіційний сайт) URL: tcou.kiev.ua/
4. Федерація службового собаківництва України (офіційний сайт) URL: <https://fccu.com.ua/>.
5. Кінологія Міжнародна громадська організація (офіційний сайт) URL: kinology.ucoz.ua/forum/3.
6. Сайт «Dog Lider» URL: <http://dog-lider.org.ua/>
7. Скільки домашніх котів і собак у світі та Україні? URL: <https://zoobonus.ua/news/skilki-domashnih-kotiv-i-sobak-v-sviti-ta-ukrayini>.
8. Фелінологічна Спілка України. URL: <https://www.fife-ua.org/>.
9. Україна для котів. Рейтинг країн-рекордсменів за кількістю домашніх тварин. Інфографіка. URL:

<https://tsn.ua/tsikavinki/ukrayina-dlya-kotiv-reyting-krayin-rekordsmeniv-za-kilkistryu-domashnih-tvarin-619511.html>.

10. Ottoni C. The palaeogenetics of cat dispersal in the ancient world// Nature Ecology & Evolution 0139 (2017) Vol. 1 URL: <https://www.researchgate.net/publication/318...>
11. Worldwide Pet Ownership Statistics | Most Common Pets Around the World - PetSecure. URL: <https://www.petsecure.com.au/pet-care/a-guide-to-worldwidepetownership/>
12. The Happy Cat Handbook - Penguin Books, 25.04.2019 URL: <https://www.penguin.co.uk/books/the-happy-...>